

Bruxelles, den 9.11.2022
COM(2022) 591 final

2022/0367 (NLE)

Forslag til

RÅDETS FORORDNING

om en ramme for fremskyndelse af udbredelsen af vedvarende energi

BEGRUNDELSE

1. BAGGRUND FOR FORSLAGET

• Forslagets begrundelse og formål

Den europæiske grønne pagt sætter vedvarende energi i centrum for omstillingen til ren energi. De nuværende internationale spændinger efter Ruslands invasion af Ukraine, den overordnede geopolitiske kontekst og de meget høje energipriser har forstærket behovet for at øge energieffektiviteten og fremskynde udbredelsen af vedvarende energi i Unionen med det formål at udfase EU's afhængighed af russiske fossile brændstoffer.

I denne forbindelse fremsatte Kommissionen den 18. maj 2022 som led i REPowerEU-planen et forslag om ændring af direktiv (EU) 2018/2001 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder, direktiv 2010/31/EU om bygningers energimæssige ydeevne og direktiv 2012/27/EU om energieffektivitet med henblik på at fremskynde den grønne omstilling til vedvarende energi og øget energieffektivitet. Forslaget indførte mere ambitiøse mål for energieffektivitet og vedvarende energi, foranstaltninger til yderligere forenkling og strømlining af de administrative tilladelsesprocedurer for projekter om vedvarende energi på en koordineret og harmoniseret måde i hele EU, og foranstaltninger til at øge udbredelsen af solcelleanlæg på bygninger. Rådet og Europa-Parlamentet arbejder i øjeblikket hen imod vedtagelsen af det reviderede direktiv (EU) 2018/2001.

Siden REPowerEU-planen blev offentliggjort den 18. maj 2022, er der sket en forværring af energikrisen, hvilket kræver en hurtig indsats. Rekordhøje stigninger i naturgasprisen i sommeren, yderligere afbrydelser af forsyningerne gennem North Stream I-rørledningen, øget inflation og udsving i elpriserne forårsager økonomiske og sociale problemer, hvilket lægger en tung byrde på borgerne og økonomien. Stigende energiomkostninger fører til lavere købekraft for borgerne og tab af konkurrenceevne for virksomhederne. Manglen på gas- og elforsyning og den relativt uelastiske energiefterspørgsel har medført betydelige prisstigninger og volatilitet i gas- og elpriserne i EU. Nationale foranstaltninger til imødegåelse af disse tendenser kan føre til fragmentering af det indre marked og kan ikke garantere solidaritet.

I den forbindelse kræver den aktuelle krise en midlertidig, men øjeblikkelig indsats for at nå nogle af EU's mål hurtigere, herunder fremskyndelse af Europas omstilling til ren energi. Den Europæiske Union har taget skridt til at reducere efterspørgslen efter gas og gribe ind på energimarkedene for at tackle de konsekvenser, som krisen kan få for den kommende vinter. På trods af disse tiltag er situationen fortsat yderst vanskelig. De europæiske forbrugere og virksomheder oplever fortsat for høje og for volatile priser. Uforudsigelige begivenheder såsom sabotage af rørledninger kan stadig påvirke EU's forsyningssikkerhed yderligere. Spændingerne på gasmarkedene vil sandsynligvis vare ved, også efter denne vinter. Det er nødvendigt med en hurtigere udbredelse af vedvarende energikilder for at få en endelig afslutning på den nuværende nødsituation, da det omgående og strukturelt vil reducere efterspørgslen efter fossile brændstoffer inden for energi-, opvarmnings-, kølings-, industri- og transportsektorerne. Vedvarende energikilder har på grund af deres lave driftsomkostninger en positiv indvirkning på energipriserne i hele EU.

Langvarige og komplekse administrative procedurer er blevet udpeget som en af de centrale hindringer, der er med til at hæmme hastigheden og antallet af investeringer i vedvarende energi og den tilhørende infrastruktur. Den 20. og 21. oktober 2022 opfordrede Det Europæiske Råd i sine konklusioner til en hurtig forenkling af tilladelsesprocedurerne for at fremskynde udbredelsen af vedvarende energikilder og net, herunder ved hjælp af

nødforanstaltninger. Nogle af de foranstaltninger, der blev indført i forslaget fra maj 2022 for at fremskynde tilladelsesprocessen for anlæg til vedvarende energi, navnlig dem, som vedrører formodningen om væsentlige samfundsinteresser, repowering af anlæg og udstedelse af tilladelser til solenergiudstyr på eksisterende strukturer, kan gennemføres hurtigt af medlemsstaterne uden at kræve byrdefulde ændringer af deres nationale procedurer og retssystemer. Krisen kræver øjeblikkelige målrettede foranstaltninger på disse områder såvel som andre foranstaltninger til fremme af specifikke teknologier såsom varmepumper, der fremskynder omstillingen væk fra brugen af gas til opvarmning. Hvis disse foranstaltninger gennemføres omgående, har de potentiale til at øge produktionen af vedvarende energi på kort sigt og dermed øge de vedvarende energikilders bidrag til håndteringen af den aktuelle krise.

- **Sammenhæng med de gældende regler på samme område**

Den foreslåede retsakt indeholder midlertidige, forholdsmæssige og ekstraordinære foranstaltninger. Den supplerer eksisterende relevante EU-initiativer og -lovgivning og supplerer de initiativer, som Kommissionen allerede har taget som reaktion på den aktuelle krise på energimarkederne. Den bygger på REPowerEU-planen af 18. maj 2022, som sætter en massiv fremskyndelse og opskalering af vedvarende energi inden for elproduktion, industri, bygninger og transport i centrum for strategien om at fremskynde udfasningen af russiske fossile brændstoffer.

Som led i REPowerEU-planen foreslog Kommissionen navnlig en revision af direktiv (EU) 2018/2001, som øger det bindende EU-mål for 2030 til 45 % senest i 2030, hvilket er en stigning fra 40 % i det tidligere forslag fra den 14. juli 2021, og fastlægger en ramme for strømlining og fremskyndelse af den administrative tilladelsesproces for projekter om vedvarende energi.

Den foreslåede retsakt er en midlertidig hasteforanstaltning. Den er begrænset til et års varighed, men indeholder en revisionsklausul, der gør det muligt at overveje at forlænge gyldigheden, hvis det er nødvendigt.

Den foreslåede forordning afspejler behovet for en hurtig indsats som reaktion på energikrisen som krævet i ovennævnte konklusioner fra Det Europæiske Råd. Den har til formål at tackle den nuværende energikrise gennem målrettede øjeblikkelige foranstaltninger, der fremskynder udbredelsen af projekter om vedvarende energi, som har et stort potentiale for en hurtig og effektiv virkning. For at nå dette mål udpeges i den foreslåede retsakt en række foranstaltninger, hvis øjeblikkelige anvendelse vil sikre en fremskyndelse på kort sigt af tilladelsesprocedurerne for projekter om vedvarende energi.

I denne forbindelse bør det bemærkes, at det i overensstemmelse med Rådets henstilling om sikring af en retfærdig omstilling til klimaneutralitet og Kommissionens henstilling om fremskyndelse af tilladelsesprocedurerne for projekter om vedvarende energi og fremme af elkøbsaftaler fortsat er afgørende at sikre, at de tilladelsesudstedende organer og miljøvurderingsmyndigheder råder over tilstrækkeligt personale med relevante færdigheder og kvalifikationer, for at høste det fulde udbytte af enhver forenkling af tilladelsesprocedurerne med henblik på at fremskynde udbredelsen af vedvarende energi og net.

Tilsvarende bør de nationale **tilladelsesmyndigheder søge at fremskynde tilladelsesprocedurerne for produktionsanlæg for teknologi til vedvarende energi**, da opfyldelsen af REPowerEU-målene vil kræve diversificering af forsyningen af udstyr til vedvarende energi og af kritiske råstoffer, reduktion af sektorspecifikke afhængigheder,

overvindelse af flaskehalse i forsyningskæden og udvidelse af EU's produktionskapacitet inden for ren energiteknologi.

- **Sammenhæng med Unionens politik på andre områder**

Forslaget er en ekstraordinær foranstaltning, der skal anvendes i en begrænset periode, og er i overensstemmelse med en bredere vifte af initiativer, der skal styrke Unionens modstandsdygtighed på energiområdet og afbøde virkningerne af de høje energipriser og de potentielle afbrydelser af energiforsyningerne. Forslaget bringer ikke det indre markeds funktionsmåde eller foranstaltningerne til håndtering af afbrudte energiforsyninger og solidaritetsmekanismer i fare. Forslaget er i fuld overensstemmelse med Kommissionens ambition i den europæiske grønne pagt om hurtigere dekarbonisering og udbredelse af projekter om vedvarende energi, og det bygger på målene om at fremskynde reduktionen af afhængigheden af russiske fossile brændstoffer ved at anvende vedvarende energi i stor skala som en alternativ kilde. Forslaget er i overensstemmelse med miljømålene, da en fremskyndet udbredelse af vedvarende energi er afgørende for at afbøde virkningerne af både klimaændringer og forurening, som forårsager tab af biodiversitet og truer den offentlige sundhed og sikkerhed, og det er i overensstemmelse med målene i den europæiske klimalovgivning (forordning (EU) 2021/1119).

Forslaget er i overensstemmelse med de henstillinger, der er fremsat til medlemsstaterne inden for rammerne af det europæiske semester 2022 om at strømline udstedelsen af tilladelser til projekter om vedvarende energi. Det forventes også at fremskynde investeringer i vedvarende energi under genopretnings- og resiliensfaciliteten, herunder gennem de REPowerEU-kapitler, der skal indgå i de nationale genopretnings- og resiliensplaner.

2. RETSGRUNDLAG, NÆRHEDSPRINCIPPET OG PROPORCIONALITETSPRINCIPPET

- **Retsgrundlag**

Retsgrundlaget for denne retsakt er artikel 122, stk. 1, traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde ("TEUF").

Den nuværende afbrydelse af gasforsyningen og den deraf følgende indvirkning på gas- og elpriserne udgør et alvorligt problem for energiforsyningen i henhold til artikel 122 i TEUF. Anvendelsen af gasforsyningen som våben og Den Russiske Føderations manipulation af markederne gennem forsætlige afbrydelser af gasstrømmene har ikke blot ført til skyhøje energipriser, men bringer også forsyningsikkerheden i fare. De kraftigt stigende elpriser lægger en betydelig byrde på forbrugerne og virksomhederne, og hvis der ikke gribes ind, risikerer de at nå et uholdbart niveau, hvilket kan få betydelige og mere omfattende sociale og økonomiske konsekvenser. EU's ledere og Kommissionen har fastslået, at der er et presserende behov for yderligere foranstaltninger for at bidrage til at øge adgangen til vedvarende energi med henblik på at afbøde konsekvenserne for EU-borgerne, forbedre forsyningsikkerheden og være bedre forberedt på den kommende vinter. De midlertidige foranstaltninger i den foreslåede forordning har til formål at sikre en målrettet koordineret tilgang til at fremskynde specifikke tilladelsesprocedurer for de projekter om vedvarende energi, der har et stort potentiale for en umiddelbar og effektiv virkning. De afhjælper derfor de specifikke administrative godkendelsesflaskehalse i forbindelse med gennemførelsen af disse projekter.

- **Nærhedsprincippet (for områder, der ikke er omfattet af enekompetence)**

En omkostningseffektiv, hurtig og storstilet udbredelse af bæredygtig vedvarende energi i overensstemmelse med ambitionerne i den europæiske grønne pagt og REPowerEU-meddelelsen kan ikke opnås af medlemsstaterne alene. Der er behov for en EU-tilgang for at skabe de rette incitamenter for medlemsstater med forskellige ambitionsniveauer til på en koordineret måde at fremskynde energiomstillingen fra det traditionelle energisystem baseret på fossile brændstoffer til et mere integreret og energieffektivt energisystem baseret på vedvarende energikilder.

Under hensyntagen til de forskellige energipolitikker i medlemsstaterne er der større sandsynlighed for, at tiltag på EU-plan støttet af den solide forvaltningsramme vil nå EU's klimamål og forureningsreduktionsmål gennem den krævede øgede udbredelse af vedvarende energi end nationale eller lokale foranstaltninger alene.

Langvarige og komplekse administrative procedurer er en af de centrale hindringer for investeringer i vedvarende energi og den dertil knyttede infrastruktur. Varigheden og kompleksiteten af tilladelsesprocedurerne varierer meget mellem de forskellige teknologier for vedvarende energi og mellem medlemsstaterne. Medlemsstaterne træffer foranstaltninger til at tackle de hindringer for udstedelse af tilladelser, der er udpeget på nationalt plan, og opfordres til fortsat at gøre dette, f.eks. også gennem samarbejdet i Europa-Kommissionens taskforce for håndhævelse af reglerne for det indre marked¹. Der er behov for en koordineret europæisk tilgang til at afkorte og forenkle tilladelsesprocedurerne og de administrative processer for at fremskynde den nødvendige udbredelse af vedvarende energi. Dette er igen nødvendigt, for at EU kan nå sine klima- og energimål for 2030 og sine langsigtede mål om klimaneutralitet og nulforurening samt udfase sin afhængighed af russiske fossile brændstoffer og reducere energipriserne. I betragtning af medlemsstaternes forskellige energipolitikker, -prioriteter og -procedurer og i betragtning af at det haster med at fremskynde udbredelsen af vedvarende energi i alle medlemsstater, er der større sandsynlighed for, at en indsats på EU-plan vil nå de krævede mål end en national eller lokal indsats alene.

Endelig indfører den foreslåede forordning målrettede ændringer af eksisterende EU-retsakter. Dette tiltag, som vil strømline visse tilladelsesprocedurer yderligere, begrundes behovet for handling på EU-plan.

- **Proportionalitetsprincippet**

Initiativet overholder proportionalitetsprincippet. I lyset af den hidtil usete geopolitiske situation, der er opstået som følge af Ruslands invasion af Ukraine, de fortsat meget svingende energipriser og behovet for at sikre Europas energiforsyningsikkerhed for den kommende vintersæson og i løbet af næste år er der et klart behov for en koordineret og hurtig indsats for straks at fremskynde udbredelsen af vedvarende energikilder ud over de foranstaltninger, som Kommissionen har foreslået som led i REPowerEU-planen af 18. maj 2022. De udpegede foranstaltninger er imidlertid begrænset til tiltag rettet mod de specifikke flaskehalse i forbindelse med administrative godkendelser, der påvirker gennemførelsen af de projekter om vedvarende energi, som har et stort potentiale for en hurtig og effektiv virkning.

¹ Europa-Kommissionen arbejder sammen med medlemsstaterne i taskeforcen for håndhævelse af reglerne for det indre marked (SMET) for at finde effektive løsninger på en række hindringer, der er udpeget i den foreløbige rapport fra undersøgelsen om forenkling på området for vedvarende energikilder: <https://data.europa.eu/doi/10.2833/239077>

- **Valg af retsakt**

I betragtning af det hastende behov for at fremskynde udbredelsen af projekter om vedvarende energi med henblik på at erstatte gas og i betragtning af energikrisens omfang, dens potentielle sociale, økonomiske og finansielle virkninger og det hastende behov for at afbøde dem finder Kommissionen det hensigtsmæssigt at vedtage en forordning, der har et generelt anvendelsesområde og finder direkte og umiddelbar anvendelse. Forordningen er tidsbegrænset. Dette vil føre til en hurtig, ensartet og EU-dækkende tilgang for så vidt angår specifikke tilladelsesprocedurer for visse projekter om vedvarende energi for at afhjælpe de alvorlige vanskeligheder, som Unionen i øjeblikket står over for.

3. HØRINGER AF INTERESSEREDE PARTER OG KONSEKVENSANALYSER

- **Høringer af interesserede parter**

Den 20. og 21. oktober 2022 opfordrede Det Europæiske Råd i sine konklusioner til en hurtig forenkling af tilladelsesprocedurerne for at fremskynde udbredelsen af vedvarende energikilder og net, herunder ved hjælp af nødforanstaltninger. Da det haster med at få udarbejdet forslaget, således at Rådet kan vedtage det i tide, har der ikke kunnet gennemføres en formel høring af de interesserede parter. Kommissionen planlægger imidlertid at samarbejde med interesserede parter, navnlig producenter af vedvarende energi og repræsentanter for civilsamfundet og nationale administrationer, for at sikre en vellykket gennemførelse af denne forordning. Forslaget bygger også på omfattende drøftelser med interesserede parter, medlemsstater og Europa-Parlamentet i forbindelse med udarbejdelsen af forslaget til revision af direktiv (EU) 2018/2001 af 18. maj 2022 og de efterfølgende forhandlinger med fælles beslutningstagning samt projektet om forenkling på området for vedvarende energikilder².

- **Konsekvensanalyse**

I betragtning af at foranstaltningen er af midlertidig og hastende karakter og er truffet som reaktion på en nødsituation, kunne der ikke foretages en konsekvensanalyse.

- **Grundlæggende rettigheder**

Der er ikke påvist nogen negativ indvirkning på de grundlæggende rettigheder. Det overordnede mål med dette tiltag er at øge anvendelsen af vedvarende energi, hvilket er i overensstemmelse med artikel 37 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, ifølge hvilken et højt miljøbeskyttelsesniveau og forbedring af miljøkvaliteten skal integreres i Unionens politikker og sikres i overensstemmelse med princippet om bæredygtig udvikling. Desuden tager de strømlinede tilladelsesprocedurer i den foreslåede forordning hensyn til behovet for at beskytte berettigede forventninger og eksisterende investeringer og vil derfor ikke bringe retten til at besidde og anvende lovligt erhvervet ejendom, jf. artikel 17 i chartret om grundlæggende rettigheder, i fare. Bestemmelserne i denne forordning er også udformet på en måde, der ikke har en negativ indvirkning på den offentlige sundhed og enkeltpersoners retlige interesser.

4. VIRKNINGER FOR BUDGETTET

Forslaget kræver ikke nogen yderligere midler fra EU's budget.

² <https://www.eclareon.com/de/projects/res-simplify>.

Forslag til

RÅDETS FORORDNING

om en ramme for fremskyndelse af udbredelsen af vedvarende energi

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 122, stk. 1,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Den Russiske Føderations militære aggression mod Ukraine og den hidtil usete reduktion af naturgasforsyningerne fra Den Russiske Føderation til medlemsstaterne truer Unionens og dens medlemsstaters forsyningssikkerhed. Samtidig har anvendelsen af gasforsyningen som våben og Den Russiske Føderations manipulation af markederne gennem forsætlige afbrydelser af gasstrømmene ført til skyhøje energipriser i Unionen, hvilket ikke blot bringer Unionens økonomi i fare, men også i alvorlig grad truer forsyningssikkerheden. En hurtig udbredelse af vedvarende energikilder (VE) kan bidrage til at afbøde virkningerne af den nuværende energikrise ved at danne et forsvar mod Ruslands handlinger. Vedvarende energi kan bidrage væsentligt til at modvirke Ruslands anvendelse af energi som våben ved at styrke Unionens forsyningssikkerhed, mindske volatiliteten på markedet og sænke energipriserne.
- (2) I maj 2022 fremsatte Kommissionen som led i REPowerEU-planen et forslag om ændring af direktiv (EU) 2018/2001³. Formålet med denne ændring var at øge ambitionsniveauet for det bindende EU-mål for 2030, der vedrører andelen af vedvarende energi i Unionens endelige bruttoenergiforbrug, og løse problemet med langvarige administrative tilladelsesprocedurer, som er en af de centrale hindringer for investeringer i vedvarende energi og den dertil knyttede infrastruktur. Virkningen af de foreslåede ændringer af direktiv (EU) 2018/2001 vil være en betydelig opskalering og fremskyndelse af udbredelsen af vedvarende energi inden for elproduktion, industri, bygninger og transport. Dette vil igen fremskynde udfasningen af russiske fossile brændstoffer og bidrage til lavere elpriser for borgere og virksomheder samt forbedre energiforsyningssikkerheden. En sådan virkning vil imidlertid først vise sig på mellemlang til lang sigt, eftersom ændringen af direktiv (EU) 2018/2021 først får virkning, når direktivet er vedtaget og trådt i kraft og er gennemført i medlemsstaternes nationale lovgivning.
- (3) Siden maj 2022 har Ruslands handlinger yderligere forværret situationen på markedet, navnlig ved at øge risikoen for et fuldstændigt stop for russiske gasforsyninger til Unionen i den nærmeste fremtid, hvilket har påvirket Unionens forsyningssikkerhed. Dette øgede kraftigt energiprisernes volatilitet i Unionen, og gas- og elpriserne nåede

³ COM(2022) 222 final.

rekordhøje niveauer i løbet af sommeren. Resultatet var stigende detailpriser på elektricitet, som forventes gradvist at påvirke de fleste forbrugerkontrakter, hvilket i stigende grad belaster husholdninger og virksomheder. Den forværrede situation på energimarkedene bidrager i væsentligt omfang til den generelle inflation i euroområdet og bremser den økonomiske vækst i hele Unionen. Denne risiko vil bestå uanset en eventuel midlertidig nedsættelse af engrospriserne og vil være endnu mere aktuell næste år, som det fremgår af Kommissionens seneste nødforslag⁴. Europæiske energiselskaber kan få alvorlige vanskeligheder med at fylde gaslagrene næste år, da det er højst sandsynligt, at Unionen vil modtage mindre eller slet ingen rørledningsgas fra Rusland i betragtning af den nuværende politiske situation. Desuden er det målet for 2023, som fastsat i forordning (EU) 2022/1032 om gaslagring, at fylde 90 % af Unionens gaslagringskapacitet i modsætning til 80 % for denne vinter. Derudover kan uforudsigelige begivenheder såsom sabotage af rørledninger og andre risici for afbrydelse af forsyningssikkerheden skabe yderligere spændinger på gasmarkederne. Desuden er konkurrenceudsigterne for de europæiske industrier for vedvarende energiteknologi blevet svækket af de seneste politikker i andre regioner i verden, der har til formål at yde støtte til og fremskynde opskaleringen af hele værdikæden for vedvarende energiteknologi. Alle disse elementer var der ikke taget højde for i forslaget til ændring af direktiv (EU) 2018/2001 af 18. maj 2022.

- (4) I denne sammenhæng og for at imødegå de europæiske forbrugeres og virksomheders eksponering for høje og svingende priser, der forårsager økonomiske og sociale problemer, for at gøre det nemmere at opnå den nødvendige reduktion af energiefterspørgslen ved at erstatte naturgasforsyningen med energi fra vedvarende energikilder og for at øge forsyningssikkerheden er Unionen nødt til at træffe yderligere øjeblikkelige foranstaltninger til at fremskynde udbredelsen af vedvarende energikilder, navnlig ved hjælp af målrettede foranstaltninger, der på kort sigt kan sætte skub i udbredelsen af vedvarende energi i Unionen.
- (5) Hasteforanstaltningerne udvælges på baggrund af deres art og potentiale til at bidrage til løsninger på energikrisen på kort sigt. Nærmere bestemt kan flere af de foranstaltninger, der er skitseret i forslaget fra maj 2022 om at strømline tilladelsesprocessen for projekter om vedvarende energi, gennemføres hurtigt af medlemsstaterne og sikre en positiv fremskyndelse af vedvarende energi på kort sigt uden at kræve byrdefulde ændringer af de nationale procedurer og retssystemer. Nogle af disse foranstaltninger er af generel karakter, f.eks. indførelsen af en afkræftelig formodning om, at projekter om vedvarende energi er af væsentlig samfundsinteresse med henblik på den relevante miljølovgivning, eller indførelsen af præciseringer vedrørende anvendelsesområdet for visse miljødirektiver samt forenklingen af tilladelsesrammen for repowering af anlæg til vedvarende energi ved at fokusere på virkningerne af ændringerne eller udvidelserne i forhold til det oprindelige projekt. Andre foranstaltninger er rettet mod specifikke teknologier såsom betydeligt kortere og hurtigere udstedelse af tilladelser til solenergiudstyr på eksisterende strukturer. Disse foranstaltninger bør gennemføres så hurtigt som muligt og bør om nødvendigt tilpasses, så de aktuelle udfordringer kan gribes målrettet an.
- (6) Det er nødvendigt at indføre yderligere målrettede foranstaltninger rettet mod bestemte teknologier og projektyper, som har det største potentiale for hurtig udbredelse og øjeblikkelig indvirkning på målene om at mindske prisvolatiliteten og reducere

⁴ COM(2022) 553 final.

efterspørgslen efter naturgas uden at begrænse den samlede energieferspørgsel. Ud over at fremskynde tilladelsesprocedurerne for solenergiudstyr på kunstige strukturer er det hensigtsmæssigt at fremme og fremskynde udbredelsen af små solenergianlæg hos VE-egenforbrugere, herunder i forbindelse med kollektivt egetforbrug, f.eks. i lokale energifællesskaber, da dette er den billigste og lettest tilgængelige mulighed med færrest miljømæssige eller andre konsekvenser, når det gælder om at opnå en hurtig udbredelse af nye anlæg til vedvarende energi. Desuden støtter sådanne projekter direkte husstande og virksomheder, der står over for høje energipriser, og beskytter forbrugerne mod prisvolatilitet. Repowering af kraftværker til vedvarende energi er en mulighed for hurtigt at øge produktionen af vedvarende energi med den mindst mulige indvirkning på netinfrastrukturen og miljøet, også i forbindelse med de teknologier til produktion af vedvarende energi, hvor tilladelsesprocedurerne typisk er længere, f.eks. vindkraft. Endelig er varmepumper et direkte vedvarende alternativ til naturgaskedler og har potentiale til at reducere naturgasefterspørgslen betydeligt i opvarmningssæsonen.

- (7) En af de foreslåede foranstaltninger består i at indføre en afkræftelig formodning om, at projekter om vedvarende energi er af væsentlig samfundsinteresse og tjener den offentlige sundhed og sikkerhed, navnlig med henblik på den relevante EU-miljølovgivning, medmindre der er klare beviser for, at disse projekter har store negative følger for miljøet, som ikke kan afbødes eller kompenseres. Anlæg til vedvarende energi, herunder varmepumper og vindenergi, er afgørende for at bekæmpe klimaændringer og forurening, sænke energipriserne, mindske Unionens afhængighed af fossile brændstoffer og sikre Unionens forsyningsikkerhed. En formodning om, at anlæg til vedvarende energi, herunder varmepumper, er af væsentlig samfundsinteresse og tjener den offentlige sundhed og sikkerhed, indebærer, at sådanne projekter, hvor det er nødvendigt, med øjeblikkelig virkning vil kunne drage fordel af en forenklet vurdering af bestemte undtagelser, der navnlig er fastsat i den relevante EU-miljølovgivning. For at imødekomme det presserende behov for handling i lyset af begivenhederne siden maj 2022 bør denne afkræftelige formodning gælde for alle projekter om vedvarende energi, for hvilke der foretages en afvejning af retlige interesser inden for nærværende forordnings gyldighedsperiode. Den bør kun gælde for nye tilladelsesprocedurer, der indledes i den periode, hvor forordningen finder anvendelse.
- (8) Dette afspejler den vigtige rolle, som vedvarende energi kan spille i dekarboniseringen af Unionens energisystem ved at tilbyde øjeblikkelige løsninger til erstatning af energi baseret på fossile brændstoffer og dermed afhjælpe den forværrede situation på markedet.
- (9) For at fjerne flaskehalse i tilladelsesprocessen og driften af anlæg til vedvarende energi bør det i planlægnings- og tilladelsesprocessen sikres, at opførelse og drift af anlæg til produktion af energi fra vedvarende energikilder samt udvikling af den tilknyttede netinfrastruktur prioriteres, når der foretages en afvejning af de retlige interesser i det enkelte tilfælde; dette bør som minimum gælde for projekter, der er anerkendt som værende af væsentlig samfundsinteresse. For så vidt angår artsbeskyttelse bør foregående punktum kun finde anvendelse, såfremt og i det omfang der træffes passende artsbevarende foranstaltninger, som bidrager til opretholdelse eller genopretning af en gunstig bevaringsstatus for bestandene af den pågældende art, og der stilles tilstrækkelige finansielle ressourcer og områder til rådighed til dette formål.

- (10) Solenergi er en vedvarende energikilde, der er afgørende for at gøre en ende på Unionens afhængighed af russiske fossile brændstoffer og samtidig gennemføre omstillingen til en klimaneutral økonomi. Solcelleteknologi, som er en af de billigste kilder til elektricitet, der er til rådighed, og solvarmeteknologi, der leverer vedvarende opvarmning til lave omkostninger pr. varmeenhed, kan udbredes hurtigt og gavner direkte borgerne og virksomhederne. I denne forbindelse og i overensstemmelse med EU's strategi for solenergi⁵ vil udviklingen af en robust industriel solenergiværdikæde i Unionen blive støttet, herunder gennem alliancen for solcelleindustrien, der vil blive lanceret i slutningen af 2022. Ved at fremskynde og forbedre udstedelsen af tilladelser til projekter om vedvarende energi kan medlemsstaterne være med til at skabe grundlag for en udvidelse af Unionens produktionskapacitet inden for ren energiteknologi. De nuværende omstændigheder og navnlig den meget store prisvolatilitet på energiområdet kræver, at der omgående indføres betydeligt hurtigere tilladelsesprocedurer, der i væsentlig grad fremskynder installation af solenergiudstyr på kunstige strukturer, på betingelse af at nettets stabilitet, pålidelighed og sikkerhed opretholdes; installation af sådanne anlæg er generelt mindre kompleks end installationer på jorden og kan hurtigt bidrage til at afbøde virkningerne af den nuværende energikrise. Disse anlæg bør derfor nyde godt af kortere tilladelsesprocedurer sammenlignet med andre projekter om vedvarende energi.
- (11) Med dette forslag indføres der derfor en frist på højst en måned for tilladelsesprocessen for installation af solenergiudstyr og tilhørende samplacerede lager- og nettilslutninger i eksisterende eller fremtidige kunstige strukturer, der er skabt til andre formål end solenergiproduktion. Der indføres også en særlig undtagelse for disse anlæg fra kravet om at foretage miljøvurderinger i henhold til direktiv 2011/92/EU, da anlæggene sandsynligvis ikke vil give anledning til betænkeligheder med hensyn til konkurrerende arealanvendelser eller miljøpåvirkninger. En af de mest effektive måder, hvorpå energiforbrugerne kan nedbringe deres energiregninger og afbøde virkningerne af prisvolatilitet, er ved at investere i små decentrale solenergianlæg og blive VE-egenforbrugere. Anlæg til egetforbrug, herunder kollektivt egetforbrug, f.eks. i lokale energifællesskaber, bidrager også til at reducere den samlede efterspørgsel efter naturgas, øge systemets modstandsdygtighed og nå Unionens mål for vedvarende energi. Anlæg med en kapacitet på under 50 kW vil sandsynligvis ikke have væsentlige negative indvirkninger på miljøet eller nettet eller give anledning til sikkerhedsmæssige betænkeligheder. Desuden kræver små VE-egenforbrugeres anlæg generelt ikke kapacitetsforøgelse ved nettilslutningspunktet. I betragtning af de umiddelbare positive virkninger af denne type anlæg for forbrugerne og de begrænsede miljøvirkninger, de kan medføre, er det hensigtsmæssigt yderligere at strømline den tilladelsesproces, der gælder for dem, ved at indføre begrebet administrativ stiltiende accept i de relevante tilladelsesprocedurer for at fremme og fremskynde udbredelsen af disse anlæg og høste fordelene af dem på kort sigt.
- (12) Repowering af eksisterende anlæg til vedvarende energi rummer et betydeligt potentiale til hurtigt at øge produktionen af vedvarende energi og dermed gøre det muligt at sænke gasforbruget. Repowering gør det også muligt at blive ved med at anvende lokaliteter med et betydeligt potentiale for produktion af vedvarende energi, hvilket mindsker behovet for at udpege nye lokaliteter til projekter om vedvarende energi. Repowering af et vindenergianlæg med mere effektive vindmøller betyder, at kapaciteten kan øges, eller den eksisterende kapacitet kan opretholdes, men med færre,

⁵ COM/2022/221 final.

større og mere effektive vindmøller. Repowering indebærer også fordele i form af den eksisterende nettilslutning, sandsynligheden for en højere grad af offentlig accept og eksisterende viden om miljøpåvirkningerne.

- (13) Det anslås, at et antal landbaserede vindmøller med en samlet kapacitet på 38 GW når slutningen af deres normale driftstid på 20 år i løbet af perioden 2021-2025. Nedlukning af denne kapacitet i stedet for repowering vil medføre en betydelig reduktion af den nuværende installerede kapacitet til produktion af vedvarende energi, hvilket yderligere vil komplicere situationen på energimarkedet. En øjeblikkelig forenkling og fremskyndelse af tilladelser til repowering er afgørende for at opretholde og øge kapaciteten for vedvarende energi i Unionen. Derfor indføres der yderligere foranstaltninger ved den foreslåede forordning.
- (14) Der bør således tages skridt til yderligere at strømline tilladelsesprocessen for repowering af projekter om vedvarende energi. Navnlig bør den maksimale frist på seks måneder, der gælder for tilladelsesprocessen for repowering af projekter om vedvarende energi, omfatte alle relevante miljøvurderinger. Når repowering af et anlæg til vedvarende energi eller tilhørende netinfrastruktur, der er nødvendig for at integrere vedvarende energi i elektricitetssystemet, kræver en screening eller en miljøvurdering, bør denne desuden begrænses til en vurdering af de potentielle virkninger af ændringen eller udvidelsen i forhold til det oprindelige projekt.
- (15) For at fremme og fremskynde repowering af eksisterende anlæg til vedvarende energi bør der omgående indføres en forenklet procedure for nettilslutning i tilfælde, hvor den pågældende repowering resulterer i en begrænset forøgelse af den samlede kapacitet i forhold til det oprindelige projekt.
- (16) Ved repowering af et solcelleanlæg kan der opnås øget effektivitet og kapacitet uden at øge det anvendte areal. Efter repowering har anlægget således ikke en anden indvirkning på miljøet end det oprindelige anlæg, så længe det anvendte areal ikke øges i processen, og de oprindeligt påkrævede miljømæssige afbødningsforanstaltninger fortsat overholdes.
- (17) Varmepumper er en vigtig teknologi til produktion af vedvarende opvarmning og køling fra omgivelsesenergi, herunder fra spildevandsrensingsanlæg, og geotermisk energi. De gør det også muligt at anvende overskudsvarme og -kulde. En hurtig udbredelse af varmepumper, der udnytter underudnyttede vedvarende energikilder som f.eks. omgivelsesenergi, geotermisk energi og overskudsvarme fra industrielle og tertiære sektorer, herunder datacentre, vil gøre det muligt at erstatte kedler til naturgas og andre fossile brændstoffer med en løsning baseret på vedvarende energi, samtidig med at energieffektiviteten øges. Derved fremskyndes nedtrapningen i brugen af gas til varmforsyning, både i bygninger og i industrien. For at fremskynde installationen og brugen af varmepumper bør der indføres målrettede, kortere tilladelsesprocedurer for sådanne anlæg, herunder en forenklet procedure for nettilslutning af mindre varmepumper, medmindre den nationale lovgivning slet ikke indeholder krav om sådanne procedurer. En hurtigere og lettere installation af varmepumper vil føre til øget brug af vedvarende energi i varmesektoren, der tegner sig for næsten halvdelen af Unionens energiforbrug, og dermed bidrage til forsyningssikkerheden og til at tackle en vanskeligere markedssituation.
- (18) Bestemmelserne i UNECE's (De Forenede Nationers Økonomiske Kommission for Europa) konvention om adgang til oplysninger, offentlig deltagelse i beslutningsprocesser samt adgang til klage og domstolsprøvelse på miljøområdet ("Århuskonventionen") vedrørende adgang til oplysninger, offentlig deltagelse i

beslutningsprocesser samt adgang til klage og domstolsprøvelse på miljøområdet og navnlig medlemsstaternes forpligtelser vedrørende offentlig deltagelse samt adgang til klage og domstolsprøvelse, finder fortsat anvendelse.

- (19) Princippet om energimæssig solidaritet er et almindeligt princip i EU-retten⁶, som finder anvendelse på alle medlemsstater. I overensstemmelse med princippet om energimæssig solidaritet giver de foreslåede foranstaltninger mulighed for grænseoverskridende fordeling af virkningerne af en hurtigere udbredelse af projekter om vedvarende energi. De er rettet mod anlæg til vedvarende energi i alle medlemsstater og omfatter en bred vifte af projekter, herunder på eksisterende strukturer, installation af nyt solenergiudstyr hos VE-egenforbrugere og repowering af eksisterende anlæg. I betragtning af graden af integration af Unionens energimarkeder forventes en øget udbredelse af vedvarende energi i en medlemsstat også at give andre medlemsstater fordele i form af forsyningssikkerhed og lavere priser. Dette bør medvirke til, at elektricitet fra vedvarende energikilder strømmer på tværs af grænserne til det sted, hvor der er størst behov for den, og sikre, at billigt produceret elektricitet fra vedvarende energikilder eksporteres til medlemsstater, hvor elproduktionen er dyrere. Desuden vil den nyinstallerede kapacitet til produktion af vedvarende energi i medlemsstaterne være med til at nedbringe den samlede efterspørgsel efter gas i hele Unionen.
- (20) I henhold til artikel 122, stk. 1, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde kan Rådet på forslag af Kommissionen og i en ånd af solidaritet mellem medlemsstaterne vedtage foranstaltninger, der er afpasset efter den økonomiske situation, navnlig hvis der opstår alvorlige forsyningstvanskigheder med hensyn til visse produkter, især på energiområdet. I lyset af de seneste begivenheder og Ruslands handlinger siden maj 2022 udgør den høje risiko for, at de russiske gasforsyninger vil blive fuldstændig indstillet, kombineret med de usikre udsigter til alternative forsyninger, en betydelig trussel om afbrydelse af energiforsyningerne, yderligere stigninger i energipriserne og deraf følgende pres på Unionens økonomi. Der er derfor behov for yderligere hasteforanstaltninger.
- (21) I betragtning af energikrisens omfang, dens sociale, økonomiske og finansielle konsekvenser og behovet for at handle hurtigst muligt bør denne forordning grundet sagens hastende karakter træde i kraft dagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*. Forordningens gyldighed er begrænset til et år, men indeholder en revisionsklausul, der gør det muligt at forlænge gyldigheden, hvis det er nødvendigt.
- (22) Målene for denne forordning kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne, men kan bedre nås på EU-plan; Unionen kan derfor vedtage foranstaltninger i overensstemmelse med nærhedsprincippet, jf. artikel 5 i traktaten om Den Europæiske Union. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går denne forordning ikke videre, end hvad der er nødvendigt for at nå dette mål —

VEDTAGET DENNE FORORDNING:

Artikel 1

Definitioner

⁶ Domstolens dom af 15. juli 2021, Tyskland mod Polen, sag C-848/19 P, ECLI:EU:C:2021:598.

I denne forordning forstås ved:

- (1) "tilladelsesproces for projekter om vedvarende energi" den proces:
 - (a) der omfatter alle relevante administrative tilladelser, der udstedes til at opføre, foretage repowering af og drive anlæg med henblik på produktion af energi fra vedvarende energikilder (VE), herunder varmepumper, samplacerede energilagingsanlæg og de aktiver, der er nødvendige for deres tilslutning til nettet, herunder tilladelser til nettilslutning og miljøvurderinger, hvor sådanne er påkrævet, og
 - (b) som begynder med den relevante myndigheds bekræftelse af modtagelsen af ansøgningen og slutter med den relevante myndigheds meddelelse om den endelige afgørelse om resultatet af proceduren
- (2) "solenergiudstyr": udstyr, der omdanner energi fra solen til termisk eller elektrisk energi, navnlig solvarme- og solcelleudstyr.

Artikel 2

Væsentlig samfundsinteresse

- (1) I forbindelse med afvejningen af de retlige interesser i det enkelte tilfælde, navnlig med henblik på artikel 6, stk. 4, og artikel 16, stk. 1, litra c), i direktiv 92/43/EØF, artikel 4, stk. 7, i direktiv 2000/60/EF og artikel 9, stk. 1, litra a), i direktiv 2009/147/EF, skal planlægning, opførelse og drift af anlæg til produktion af energi fra vedvarende energikilder, deres tilslutning til nettet og selve det tilknyttede net og de tilknyttede lagringsaktiver formodes at være af væsentlig samfundsinteresse og tjene den offentlige sundhed og sikkerhed. Dette gælder kun for nye tilladelsesprocedurer, der indledes i den periode, hvor forordningen finder anvendelse.
- (2) Hvis der i forbindelse med et givet projekt er gennemført passende afbødende foranstaltninger for at undgå kollisioner med beskyttede arter eller forebygge forstyrrelse af disse, og hvis der foretages en passende overvågning for at vurdere effektiviteten af disse foranstaltninger, og der i lyset af de indsamlede oplysninger træffes yderligere foranstaltninger, der er nødvendige for at sikre, at der ikke er nogen væsentlig negativ indvirkning på bestanden af en berørt art, betragtes drab på eller forstyrrelse af arter, der er beskyttet i henhold til artikel 12, stk. 1, i direktiv 92/43/EØF og artikel 5 i direktiv 2009/147/EF, ikke som forsætlig; i planlægnings- og tilladelsesprocessen sikrer medlemsstaterne — som minimum for projekter, der er anerkendt som værende af væsentlig samfundsinteresse — at opførelse og drift af anlæg til produktion af energi fra vedvarende energikilder og udvikling af den tilknyttede netinfrastruktur prioriteres, når der foretages en afvejning af de retlige interesser i det enkelte tilfælde. For så vidt angår artsbeskyttelse finder foregående punktum kun anvendelse, såfremt og i det omfang der træffes passende artsbevarende foranstaltninger, som bidrager til opretholdelse eller genopretning af en gunstig bevaringsstatus for bestandene af den pågældende art, og der stilles tilstrækkelige finansielle ressourcer og områder til rådighed til dette formål.

Artikel 3

Tilladelsesprocedure for installation af solenergiudstyr

- (1) Tilladelsesprocessen for installation af solenergiudstyr og samplacerede energilagingsaktiver, herunder bygningsintegrerede solenergianlæg, i eksisterende eller fremtidige kunstige strukturer, med undtagelse af kunstige overflader på vandområder, må højst vare en måned, forudsat at hovedformålet med sådanne strukturer ikke er produktion af solenergi. Uanset artikel 4, stk. 2, i direktiv 2011/92/EU, og punkt 3, litra a) og b), alene eller sammenholdt med punkt 13, litra a), i bilag II til nævnte direktiv, fritages en sådan installation af solenergiudstyr fra kravet, hvor et sådant krav er relevant, om, at det skal afgøres, om projektet skal underkastes en miljøkonsekvensvurdering, eller om, at der skal foretages en særlig miljøkonsekvensvurdering.
- (2) Ved installation af solenergiudstyr med en kapacitet på 50 kW eller derunder hos VE-egenforbrugere medfører manglende svar fra de relevante myndigheder eller enheder inden for en måned efter ansøgningen, at tilladelsen betragtes som udstedt.
- (3) Alle afgørelser, der træffes i forbindelse med ovennævnte tilladelsesprocesser, skal være offentligt tilgængelige.

Artikel 4

Repowering af kraftværker til vedvarende energi

- (1) Tilladelsesprocessen for repowering af anlæg, herunder tilladelser til opgradering af de aktiver, der er nødvendige for anlæggets tilslutning til nettet, hvor repowering resulterer i en kapacitetsforøgelse, må højst vare seks måneder, inklusive miljøvurderinger, hvor sådanne kræves i henhold til relevant lovgivning.
- (2) Hvis repowering medfører en forøgelse af kapaciteten i kraftværket til vedvarende energi, der ikke overstiger 15 %, skal den relevante enhed give tilladelse til nettilslutning til transmissions- eller distributionsnettet senest en måned efter at have modtaget ansøgningen, medmindre der er begrundede sikkerhedsmæssige betænkeligheder, eller systemkomponenterne er teknisk inkompatible; denne bestemmelse berører ikke nødvendigheden af at vurdere eventuelle miljøvirkninger i henhold til denne artikels stk. 3.
- (3) Hvis repowering af et kraftværk til vedvarende energi eller af tilknyttet netinfrastruktur, som er nødvendig for at integrere vedvarende energikilder i elektricitetssystemet, kræver, at det afgøres, om projektet skal underkastes en miljøkonsekvensvurdering, eller at der foretages en miljøkonsekvensvurdering, jf. artikel 4 i direktiv 2011/92/EU, begrænses en sådan forudgående afgørelse og/eller miljøvurdering til de potentielle virkninger af ændringen eller udvidelsen i forhold til det oprindelige projekt.
- (4) Hvis repowering af solenergianlæg ikke kræver ekstra plads og er i overensstemmelse med de gældende miljømæssige afbødningsforanstaltninger, der er fastsat for det oprindelige anlæg, fritages projektet fra kravet, hvor et sådant krav er relevant, om, at det skal afgøres, om projektet skal underkastes en miljøkonsekvensvurdering i henhold til artikel 4 i direktiv 2011/92/EU.
- (5) Alle afgørelser, der træffes i forbindelse med tilladelsesprocesser, skal være offentligt tilgængelige.

Artikel 5

Fremskyndelse af udbredelsen af varmepumper

- (1) Tilladelsesprocessen for installation af varmepumper må højst vare tre måneder.
- (2) Der gives tilladelse til nettilslutning til transmissions- eller distributionsnettet efter indgivelse af en underretning herom til den relevante enhed for så vidt angår:
 - (a) varmepumper med en kapacitet på op til 12 kW og
 - (b) varmepumper, der installeres af en VE-egenforbruger, jf. artikel 2, nr. 14), i direktiv (EU) 2018/2001, med en kapacitet på op til 50 kW, forudsat at kapaciteten i VE-egenforbrugerens anlæg til produktion af elektricitet fra vedvarende energikilder udgør mindst 60 % af varmepumpens kapacitet,medmindre der er begrundede sikkerhedsmæssige betænkeligheder, eller systemkomponenterne er teknisk inkompatible.
- (3) Alle afgørelser, der træffes i forbindelse med tilladelsesprocesser, skal være offentligt tilgængelige.

Artikel 6

Ikrafttræden og anvendelse

Denne forordning træder i kraft dagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Den anvendes i en periode på et år fra dens ikrafttræden.

Artikel 7

Evaluering

Senest den 1. juli 2023 gennemfører Kommissionen en evaluering af denne forordning på baggrund af udviklingen i forsyningssikkerheden og energipriserne og behovet for yderligere at fremskynde udbredelsen af vedvarende energi. Den forelægger Rådet en rapport om de vigtigste resultater af evalueringen. Kommissionen kan på grundlag af rapporten foreslå at forlænge forordningens gyldighed.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Bruxelles, den [...].

På Rådets vegne
Formand